A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2025. augusztus 1.*

„Előzetes döntéshozatal – Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése – A tagállamok azon kötelezettsége, hogy megteremtsék azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatékony jogorvoslathoz való jog – Választottbírósághoz fordulás lehetősége – Magánszemélyek közötti választottbíráskodás – Kötelezően előírt választottbíráskodás – Nemzetközi sportszövetség valamely szervének szankciót kiszabó határozata – A Sport Választottbíróságnak (CAS) valamely harmadik állam bíróságának határozatával helybenhagyott ítélete – A választottbírósági ítélettel szembeni jogorvoslat – E választottbírósági ítéletnek a felek közötti jogerőt és harmadik személyekkel szembeni bizonyító erőt biztosító nemzeti szabályozás – Azon nemzeti bíróságok hatáskörei és kötelezettségei, amelyek előtt az említett választottbírósági ítéletre hivatkoznak – Az ilyen választottbírósági ítéletnek az Unió közrendjére vonatkozó elvekkel és rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségének hatékony felülvizsgálata”

A C-600/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (semmítőszék, Belgium) a Bírósághoz 2023. október 2-án érkezett, 2023. szeptember 8-i határozatával terjesztett elő

a **Royal Football Club Seraing SA**

és

a **Fédération Internationale de Football Association (FIFA)**,

az **Union des associations européennes de football (UEFA)**,

az **Union royale belge des sociétés de football Association ASBL (URBSFA)**

között,

a **Doyen Sports Investment Ltd**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

* Az eljárás nyelve: francia.

tagjai: K. Lenaerts elnök, K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M. L. Arastey Sahún, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen és D. Gratsias tanácselnökök, E. Regan, I. Ziemele, J. Passer (előadó) és Csehi Z. bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: C. Di Bella tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. október 1-jei tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Royal Football Club Seraing SA képviseletében J.-L. Dupont, M. Hissel és F. Stockart avocats, F. Irurzun abogado és M. Orth Rechtsanwalt,

– a Fédération internationale de football association (FIFA) képviseletében A. Laes avocat és D. Van Liedekerke advocaat,

– az Union des associations européennes de football (UEFA) képviseletében P. González-Espejo García abogado, B. Keane, D. Slater és D. Waelbroeck avocats,

– az Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA) képviseletében N. Cariat és A. Stévenart avocats és E. Matthys advocaat,

– a Doyen Sports Investment Ltd képviseletében M. Hissel avocat,

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs, L. Jans, C. Pochet és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: Y. Herinckx avocat,

– a német kormány képviseletében J. Möller és A. Hoesch, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében K. Boskovits, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében B. Fodda, J.-B. Merlin, M. Raux és B. Travard, meghatalmazotti minőségben,

– a litván kormány képviseletében S. Grigonis és V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. H. S. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében F. Erlbacher, T. Maxian Rusche, S. Noë és F. Ronkes Agerbeek, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. január 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének az EUMSZ 267. cikkel és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az egyfelől a Royal Football Club Seraing (a továbbiakban: RFC Seraing), másfelől pedig a Fédération internationale de football association (Nemzetközi Labdarúgó-szövetség, FIFA), az Union des associations européennes de football (Európai Labdarúgó-szövetség, UEFA) és az Union royale belge des sociétés de football association ASBL (belga királyi labdarúgó-szövetség, URBSFA) között folyamatban lévő azon jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgyát egy semmissé nyilvánítás iránti kérelem, kötelezések elrendelése iránti kérelem, valamint azon károk megtérítése iránti kérelem képezi, amelyek az RFC Seraing megítélése szerint annak következtében érték őt, hogy e három szövetség olyan szabályokat hajtott végre, amelyeket semmisnek kell tekinteni azon az alapon, hogy sértik az uniós jogot.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése kimondja:

„A tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek.”

4 Az EUMSZ 267. cikk így rendelkezik:

„Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések értelmezése;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése[.]

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

[…]”

5 A Chartának „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog” című 47. cikke kimondja:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselet igénybevételéhez.

[…]”

A belga jog

A bíróságokról szóló törvénykönyv

6 A 2018. december 21-i loi portant dispositions diverses en matière de justice (az igazságszolgáltatás területét érintő különböző rendelkezésekről szóló törvény) *(Moniteur belge*, 2018. december 31., 106560. o.) útján módosított code judiciaire (a bíróságokról szóló törvénykönyv) (a továbbiakban: bíróságokról szóló törvénykönyv) tartalmazza az „Általános elvek” című első részt. Ezen első rész tartalmazza a „Határozatok és ítéletek” című III. fejezetet, amelyben szerepel e törvénykönyv 19. cikkének első bekezdése, amely kimondja:

„A határozat jogerős, amennyiben azáltal az eljáró bíróság kimerítő jelleggel döntést hoz a jogvita tárgyát képező kérdésekben, eltekintve a törvényben biztosított jogorvoslati lehetőségektől.”

7 Az említett első rész tartalmazza az „Ítélt dolog” című IV. fejezetet. E IV. fejezet tartalmazza az említett törvénykönyv 23–28. cikkét, amelyek a következőképpen rendelkeznek:

„23. cikk

Az ítélt dolog csak azokra a kérdésekre terjed ki, amelyek tárgyát képezték a határozatnak. Ehhez az kell, hogy a kérelem ugyanarra irányuljon; hogy a kérelemnek ugyanaz legyen a jogcíme, bármi is legyen a hivatkozott jogalap; a kérelmet ugyanazon felek között terjesszék elő, és az a felek által, illetve a felek ellen úgy legyen előterjesztve, hogy a feleknek ugyanaz legyen a jogállása. Az ítélt dolog ugyanakkor nem terjed ki arra a kérelemre, amely ugyanazon a jogcímen alapul, viszont amelyet a bíróság az annak alapjául szolgáló jogalapra tekintettel nem tudott elbírálni.

24. cikk

Bármely jogerős határozat a kihirdetését követően az ítélt dolog erejével bír.

25. cikk

Az ítélt dolog kizárja a kérelem újbóli előterjesztését.

26. cikk

Az ítélt dolog mindaddig fennmarad, amíg a határozatot nem helyezik hatályon kívül.

27. cikk

Az ítélt dologra vonatkozó kifogásra mindenképpen hivatkozni lehet az ügy érdemében eljáró bíróság előtt.

E kifogást a bíróság hivatalból nem hozhatja fel.

28. cikk

Bármely határozat az ítélt dolog erejével bír, amennyiben kifogásnak vagy fellebbezésnek nincs helye, kivéve a törvényben meghatározott eseteket, és a rendkívüli jogorvoslatok hatásainak sérelme nélkül.”

8 A bíróságokról szóló törvénykönyv a „Választottbírósági eljárás” című hatodik részt is tartalmazza. E hatodik résznek a „Választottbírósági ítélet és az eljárás megszüntetése” című VI. fejezetében szerepel e törvénykönyv 1713. cikke, amely többek között a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„1. § A választottbíróság egy vagy több ítélettel jogerősen vagy ügy érdemében történő határozathozatalt megelőzően hoz határozatot.

[…]

9. § A választottbírósági ítéletnek a felek között ugyanolyan hatálya van, mint a bíróság határozatának.”

9 Az említett hatodik résznek „A választottbírósági ítéletek elismerése és végrehajtása” című VIII. fejezete tartalmazza többek között a bíróságokról szóló törvénykönyv 1719–1721. cikkét, amelyek szövege a következő:

„1719. cikk

1. § A Belgiumban vagy külföldön hozott választottbírósági ítélet csak azt követően hajtható végre, hogy azt az elsőfokú bíróság az 1720. cikkben említett eljárásnak megfelelően részben vagy egészben végrehajtási záradékkal látta el.

2. § Az elsőfokú bíróság a választottbírósági ítéletet csak akkor láthatja el végrehajtási záradékkal, ha az ítélet a választottbíróság előtt már nem támadható meg, vagy ha a választottbíróság elrendelte az ítélet fellebbezésre tekintet nélkül történő előzetes végrehajtását.

1720. cikk

1. § Az elsőfokú bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy elbírálja a Belgiumban vagy külföldön hozott választottbírósági ítéletek elismerése és végrehajtása iránti kérelmeket.

[…]

2. § Amennyiben a választottbírósági ítéletet külföldön hozták, az eljárásra azon fellebbviteli bíróság székhelyén működő elsőfokú bíróság lesz illetékes, amelynek illetékességi területén az a személy, akivel szemben a végrehajthatóvá nyilvánítást kérelmezik, lakóhellyel, ennek hiányában szokásos tartózkodási hellyel, vagy adott esetben székhellyel, vagy ennek hiányában telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik. […]

[…]

5. § A választottbírósági ítélet csak akkor ismerhető el vagy nyilvánítható végrehajthatóvá, ha nem sérti az 1721. cikkben meghatározott feltételeket.

1721. cikk

1. § Az elsőfokú bíróság csak az alábbi körülmények között tagadhatja meg a választottbírósági ítélet elismerését és végrehajthatóvá nyilvánítását, függetlenül attól, hogy azt melyik országban hozták:

[…]

b) ha az elsőfokú bíróság megállapítja, hogy:

[…]

ii) hogy az ítélet elismerése vagy végrehajtása a közrendbe ütközik.

[…]”

A nemzetközi magánjogi törvénykönyv

10 A 2004. július 16-i code de droit international privé (a nemzetközi magánjogról szóló törvénykönyv) *(Moniteur belge*, 2004. július 27., 57344. o.; a továbbiakban: nemzetközi magánjogi törvénykönyv) „A külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajthatóvá nyilvánítása” című 22. cikke így rendelkezik:

„(1) A meghozatalának helye szerinti államban végrehajtható külföldi bírósági határozatot a 23. cikkben említett eljárásnak megfelelően nyilvánítják teljes egészében vagy részben végrehajthatóvá Belgiumban.

A külföldi bírósági határozatot Belgiumban – egészben vagy részben – a 23. cikkben említett eljárás alkalmazása nélkül el kell ismerni.

Amennyiben a valamely belga bíróság előtt folyamatban lévő eljárás kimenetele az elismerés mint előkérdés eldöntésétől függ, az említett bíróság joghatósággal rendelkezik e kérdés eldöntésére.

A határozat csak akkor ismerhető el vagy nyilvánítható végrehajthatóvá, ha nem sérti a 25. cikkben meghatározott feltételeket.

(2) Bármely személy, akinek ehhez érdeke fűződik […], a 23. cikkben szabályozott eljárásnak megfelelően kérelmezheti annak megállapítását, hogy a határozatot teljes egészében vagy részben el kell ismerni vagy végrehajthatóvá kell nyilvánítani, illetve hogy azt nem lehet elismerni vagy végrehajthatóvá nyilvánítani.

(3) A jelen törvény alkalmazásában:

1° a bírósági határozat fogalma magában foglalja az igazságszolgáltatási jogkört gyakorló szervek által hozott valamennyi határozatot;

2° az elismerés jogként rögzíti mindazt, amit a külföldi határozat kimondott.”

A FIFA által elfogadott szabályozás

A FIFA alapszabálya

11 A FIFA a magánjog hatálya alá tartozó szervezet, amelynek székhelye Zürichben (Svájc) található.

12 A FIFA alapszabályának 2. cikke szerint – a 2024. májusi kiadást alapul véve, amely az újraszámozástól eltekintve lényegében megfelel ezen alapszabály korábbi éves kiadásainak – e szervezet célja többek között „a labdarúgásra és az azzal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó szabályok és rendelkezések megállapítása, és ezek betartásának biztosítása”, valamint világszinten „a labdarúgás bármely formájának ellenőrzése minden olyan intézkedés meghozatalával, amelyek szükségesek vagy célszerűek az [a]lapszabályok, a szabályzatok, a FIFA határozatai és a [j]átékszabályok megsértésének megakadályozása érdekében”.

13 Ezen alapszabály 11. és 14. cikke értelmében az adott országban a „labdarúgás szervezéséért és ellenőrzéséért felelős [bármely] társadalmi szervezet” a FIFA tagjává válhat, feltéve többek között, hogy előzetesen kötelezettséget vállal arra, hogy tiszteletben tartja egyebek mellett a FIFA alapszabályát, szabályzatait és irányelveit, valamint a szerveinek határozatait. A FIFA tagjaként az ilyen szervezet az említett alapszabály 14. és 15. cikke értelmében köteles többek között annak biztosítására, hogy a saját tagjai is tiszteletben tartsák a FIFA alapszabályát, szabályzatait, irányelveit és szerveinek határozatait, továbbá arra is, hogy e szabályokat a labdarúgás valamennyi szereplőjével, így különösen azokkal a ligákkal és klubokkal, amelyek ugyanezen alapszabály 20. cikke értelmében a FIFA alá vannak rendelve, valamint a játékosokkal is tiszteletben tartassa. Ezenkívül az ilyen szervezetnek alá kell vetnie magát a Sport Választottbíróság (CAS) joghatóságának és határozatainak, továbbá saját alapszabályában elő kell írnia azokat a rendelkezéseket, amelyek szerint e szereplők mindegyikének kifejezetten el kell ismernie e joghatóságot és e határozatokat. A gyakorlatban jelenleg több mint 200 nemzeti labdarúgó-szövetség tagja a FIFA-nak. Ezek között szerepel az URBSFA, amelynek székhelye Belgiumban található, és amelynek célja a labdarúgás szervezése és népszerűsítése e tagállamban.

14 A FIFA alapszabályának „Vitarendezési szervek” című 44. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A FIFA vitarendezési szervei a következők:

a) a [f]egyelmi [b]izottság;

[…]

c) a [f]ellebbviteli [b]izottság.”

15 Ezen alapszabálynak a „[f]ellebbviteli [b]izottság” című 47. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A [f]ellebbviteli [b]izottság működését a FIFA fegyelmi kódexe és etikai kódexe szabályozza.

(2) A [f]ellebbviteli [b]izottság a [f]egyelmi [b]izottság azon határozataival szemben benyújtott jogorvoslati kérelmeket bírálja el, amelyeket a jelen alapszabály és a FIFA szabályzatai nem nyilvánítanak véglegesnek.

(3) A [f]ellebbviteli [b]izottság határozatai véglegesek és minden érdekelt félre nézve kötelező erejűek, annak fenntartásával, hogy azokkal szemben jogorvoslatnak van helye a Sport Választottbíróság (CAS) előtt.”

16 Az említett alapszabály „Választottbíráskodás” című IX. szakasza a következő cikkeket tartalmazza:

„49. cikk A Sport Választottbíróság (CAS)

(1) A FIFA elismeri, hogy a FIFA, a tagszövetségek, a konföderációk, a ligák, a klubok, a játékosok, a tisztviselők, a játékosügynökök és a mérkőzésügynökök közötti jogviták rendezése érdekében a Sport Választottbírósághoz (CAS) lehet fordulni, amely Lausanne-ban (Svájc) székhellyel rendelkező független választottbíróság.

(2) A választottbírósági eljárást a CAS sporttal összefüggő választottbíráskodásra vonatkozó kódexének rendelkezései szabályozzák. A CAS elsősorban a FIFA különböző szabályzatait, kiegészítő jelleggel pedig a svájci jogot alkalmazza.

[…]

50. cikk A CAS hatásköre

(1) A FIFA és szervei által végső fokon hozott határozatok elleni jogorvoslati kérelmet […] kell a CAS elé terjeszteni.

[…]

(4) A jogorvoslati kérelemnek nincs felfüggesztő hatálya. A FIFA hatáskörrel rendelkező döntéshozó szerve vagy adott esetben a CAS elrendelheti, hogy a jogorvoslati kérelemnek felfüggesztő hatálya legyen.

[…]

51. cikk A jogviták rendezésével kapcsolatos kötelezettségek

„(1) A konföderációk, a tagszövetségek és a ligák vállalják, hogy a CAS-t elismerik független igazságügyi hatóságként, és biztosítják, hogy tagjaik, a hozzájuk tartozó játékosok és tisztviselők tiszteletben tartsák a CAS által hozott határozatokat. […]

A rendes bíróságokhoz fordulás tilos, kivéve, ha a FIFA szabályzata ezt kifejezetten lehetővé teszi. A rendes bíróságokhoz fordulás az ideiglenes intézkedések minden fajtája tekintetében is tilos.

A szövetségek az alapszabályukba vagy a szabályzatukba olyan kikötést illesztenek, amely kimondja, hogy tilos a szövetségen belüli jogvitákkal vagy a ligákat, a ligák tagjait, a klubokat, a klubok tagjait, a játékosokat, a tisztviselőket és a szövetség egyéb tisztségviselőit érintő jogvitákkal rendes bíróságokhoz fordulni, kivéve, ha a FIFA szabályzata vagy kötelező jogi rendelkezések kifejezetten lehetővé teszik vagy előírják a rendes bíróságokhoz fordulást. A rendes bíróságokhoz fordulás lehetősége helyett választottbírósági eljárásról kell rendelkezni. Az ilyen jogvitákkal a szövetség vagy konföderáció szabályai által elismert, független és megfelelően létrehozott választottbírósághoz vagy a CAS-hez kell fordulni.

A szövetségek biztosítják továbbá, hogy e rendelkezést a szövetségben végrehajtsák, szükség esetén a szövetség tagjaira vonatkozó kötelezettség előírásával. A szövetségek szankciókat szabnak ki minden olyan félre, aki nem tartja tiszteletben e kötelezettséget, és biztosítják, hogy az ilyen szankciókkal szembeni jogorvoslatokat szintén szigorúan választottbírósághoz, ne pedig rendes bíróságokhoz kelljen benyújtani.”

A játékosok jogállásáról és átigazolásáról szóló szabályzat

17 2014. március 22-én a FIFA elfogadta „A játékosok jogállásáról és átigazolásáról szóló szabályzatot”, amely 2014. augusztus 1-jén lépett hatályba. E szabályzat hatályon kívül helyez egy korábbi, azonos címet viselő, 2001. július 5-én kihirdetett szabályzatot, és annak helyébe lép.

18 Az említett szabályzat „Hatály” címet viselő 1. cikke az (1) bekezdésében a következőket mondja ki:

„A jelen szabályzat általános és kötelező szabályokat állapít meg a játékosok jogállására és a szervezett labdarúgásban való részvételi jogosultságára, valamint a játékosok különböző szövetségek klubjai közötti átigazolására vonatkozóan.”

19 Ugyanezen szabályzatot 2014 decembere folyamán módosították (a továbbiakban: RSTJ). Az e módosításból eredő rendelkezések magukban foglalják az RSTJ-nek többek között a 18a. cikkét, amely a „Harmadik fél klubokra gyakorolt befolyása” címet viseli, és a következőket írja elő:

„(1) Egyetlen klub sem írhat alá olyan szerződést, amely lehetővé teszi vetélytárs klub(ok) számára, illetve fordítva, vagy bármely egyéb fél vagy harmadik személyek számára, hogy munka vagy átigazolás keretében megszerezzék a klub függetlenségének vagy politikájának, illetve csapatai teljesítményének befolyásolására való képességet.

(2) A FIFA [f]egyelmi [b]izottsága szankciókat szabhat ki azokra a klubokra, amelyek nem tesznek eleget a jelen cikkben előírt kötelezettségeknek.”

20 E rendelkezések magukban foglalják az RSTJ 18b. cikkét is, amely „Harmadik személyek rendelkezése a játékosok gazdasági jogai felett” címet viseli, szövege pedig a következő:

„(1) Egyetlen klub vagy játékos sem köthet harmadik személlyel olyan megállapodást, amely lehetővé teszi az utóbbi számára, hogy részben vagy egészben térítést igényelhessen a játékos egyik klubból egy másik klubba történő jövőbeli átigazolása esetén, vagy amely valamely jövőbeli átigazoláshoz vagy átigazolási térítéshez kapcsolódó bármely jogot biztosít neki.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított tilalom 2015. május 1-jén lép hatályba.

(3) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó, 2015. május 1. előtti megállapodások szerződéses lejáratukig hatályban maradhatnak. Időtartamuk azonban nem hosszabbítható meg.

(4) A 2015. január 1. és 2015. április 30. között aláírt, az (1) bekezdés hatálya alá tartozó megállapodások időtartama nem haladhatja meg a hatálybalépés időpontjától számított egy évet.

(5) 2015. április végéig az (1) bekezdés hatálya alá tartozó valamennyi meglévő megállapodást be kell vinni [az átigazolásokra vonatkozó szabályozási rendszerbe (TMS)]. Minden ilyen megállapodást aláíró klubnak azt – teljes egészében és valamennyi módosításra vagy mellékletre

kiterjedően – a TMS rendszer alá kell vonnia, megjelölve az érintett harmadik személyre vonatkozó információkat, a játékos teljes nevét, valamint a megállapodás időtartamát.

(6) A FIFA [f]egyelmi [b]izottsága fegyelmi szankciókat szabhat ki azokra a klubokra vagy játékosokra, amelyek nem tartják be a jelen [cikkben] foglalt kötelezettségeket.”

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az alapjogvita előzményei

Az RFC Seraing és a Doyen között létrejött szerződések

21 Az RFC Seraing egy részvénytársasági formában működő labdarúgóklub, amely Belgiumban rendelkezik székhellyel, és az URBSFA tagja.

22 2015. január 30-án az RFC Seraing megkötötte az első szerződést a Doyen Sports Investment Ltd-vel (a továbbiakban: Doyen), egy máltai székhelyű társasággal, amelynek fő gazdasági tevékenysége az európai labdarúgóklubok pénzügyi támogatása. Ezen első szerződés tárgya egyrészt az volt, hogy keretbe foglalja a játékosok finanszírozási megállapodásainak jövőbeli megkötését, másrészt pedig az, hogy az RFC Seraing három meghatározott játékos vonatkozásában fennálló „gazdasági jogainak” egy részét átruházza a Doyenre. E gazdasági jogok célja, hogy tükrözzék a játékosok pénzügyi értékét. E jogok azokhoz a „szövetségi jogokhoz” kapcsolódnak, amelyeket valamely klub egy adott játékos igazolásával szerez meg, mint például a játékos nyilvántartásba vételének joga vagy a játékos mérkőzéseken való szerepeltetésének joga. Ezek gyakorlása lehetővé teszi az e jogokkal rendelkező klub számára, hogy megkapja azokat az összegeket, amelyek például az említett játékos kölcsönzése vagy átigazolása esetén járnak neki a játékos képmásával kapcsolatos jogok hasznosítása vagy átruházása címén, vagy akár a játékos szerződésének megszegése folytán.

23 Ezen első szerződés szerint, amelynek lejártát 2018. július 1-jében határozták meg, a Doyen 30%-ban tulajdonosa lett az RFC Serainget az érintett három játékos vonatkozásában megillető gazdasági jogoknak, ennek fejében pedig 300 000 eurót fizetett neki. Az RFC Seraing a maga részéről tilalmat vállalt saját magával szemben arra, hogy az e játékosok vonatkozásában fennálló gazdasági jogainak fennmaradó részét „független és önálló módon” harmadik személyre ruházza át.

24 2015. július 7-én az RFC Seraing és a Doyen egy második szerződést kötött (a továbbiakban az első szerződéssel együtt: az alapügy tárgyát képező szerződések). E második szerződés akként rendelkezett, hogy a Doyen által fizetendő 50 000 euró összeg ellenében átruházzák a Doyenre azon gazdasági jogok 25%-át, amelyek egy negyedik játékos vonatkozásában illetik meg az RFC Serainget.

A Svájcban folytatott fegyelmi és választottbírósági eljárások

25 Egy vizsgálatot követően a FIFA az URBSFA közreműködésével 2015. július 2-án fegyelmi eljárást indított az RFC Seraing ellen az RSTJ 18a. és 18b. cikkének azon lehetséges megsértése tárgyában, amelyre az alapügy tárgyát képező szerződéseknek az RFC Seraing általi megkötése folytán került sor.

26 2015. szeptember 4-én a FIFA fegyelmi bizottsága határozatot fogadott el (a továbbiakban: a FIFA fegyelmi bizottságának határozata), amelynek értelmében e fegyelmi bizottság először is megállapította, hogy az RFC Seraing az alapügy tárgyát képező szerződések megkötésével megsértette az RSTJ 18a. és 18b. cikkét. Ezenkívül e bizottság megtiltotta e klubnak, hogy négy egymást követő átigazolási időszakban – akár nemzeti, akár nemzetközi szinten – játékosokat igazoljon. Végül az említett bizottság 150 000 svájci frank (vagyis az akkor alkalmazandó átváltási árfolyam alapján hozzávetőleg 138 000 euró) összegű bírságot szabott ki az RFC Serainggel szemben, amelyet a határozat közlésétől számított 30 napon belül kellett megfizetni.

27 2015. november 30-án az RFC Seraing fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben a FIFA fellebbviteli bizottságához. 2015. december 3-án e klub ezenkívül azt kérte e bizottságtól – tekintettel az ilyen fellebbezés felfüggesztő hatályának hiányára –, hogy függessze fel az említett határozat végrehajtását. 2015. december 4-én az említett bizottság elnöke helyt adott e kérelemnek.

28 2016. január 7-én a FIFA fellebbviteli bizottsága elutasította az RFC Seraing által a FIFA fegyelmi bizottságának határozata ellen benyújtott fellebbezést (a továbbiakban: a FIFA fellebbviteli bizottságának határozata).

29 2016. március 9-én az RFC Seraing keresetet nyújtott be a CAS-hez a FIFA fellebbviteli bizottsága határozatának megsemmisítése iránt. 2016. március 17-én e klub ezenkívül azt kérte e szervtől, hogy az ilyen kereset felfüggesztő hatályának hiányára tekintettel a FIFA alapszabályának 50. cikke alapján rendelje el, hogy a keresetnek legyen felfüggesztő hatálya. 2016. április 12-én az említett szerv helyt adott e kérelemnek.

30 E kereset keretében az RFC Seraing lényegében többek között azt állította, hogy a FIFA fellebbviteli bizottságának határozata és az e határozatban vele szemben kiszabott fegyelmi szankciók jogellenesek, mivel az említett határozat alapjául szolgáló rendelkezések maguk is jogellenesek. E tekintetben e klub többek között azt állította, hogy az RSTJ 18a. és 18b. cikke, amennyiben az úgynevezett *third-party influence* és *third-party ownership* gyakorlatok teljes tilalmát írják elő, ehhez pedig fegyelmi szankciókat is társítanak, sértik az uniós jogot, közelebbről pedig a munkavállalók szabad mozgását, a szolgáltatásnyújtás szabadságát és a tőke szabad mozgását – amelyekről az EUMSZ 45. cikk, az EUMSZ 56. cikk, illetőleg az EUMSZ 63. cikk rendelkezik –, valamint az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikkben foglalt versenyszabályokat. A RFC Seraing hivatkozott a svájci versenyszabályok megsértésére is.

31 2017. március 9-én a CAS választottbírósági ítéletet hozott (a továbbiakban: a CAS ítélete), amelyben először is a jogvitára alkalmazandó jogot illetően többek között úgy ítélte meg, hogy azt a FIFA szabályzatai, a svájci jog és az uniós jog alkotja. Ez utóbbit illetően e szerv mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy teljesülnek azok az együttes feltételek, amelyek arra kötelezik őt, hogy a vizsgálata keretében a svájci jog értelmében vett, „a [svájci jogtól] eltérő jog kógens rendelkezéseiként” figyelembe vegye az alapszabadságokat és a versenyszabályokat. Az e szabadságokat és szabályokat megállapító rendelkezéseket ugyanis a Bíróság úgy tekinti, hogy

részét képezik az Unió közrendjének. Továbbá szoros kapcsolat áll fenn a jogvita tárgya és e rendelkezések között, figyelembe véve egyfelől azt a nyilvánvaló hatást, amelyet az RSTJ az Unió területén – konkrétabban pedig a tagállamokban letelepedett labdarúgóklubok tevékenysége vonatkozásában – kifejt, másfelől pedig a FIFA fellebbviteli bizottsága határozatának az RFC Seraing azon lehetőségére gyakorolt hatását, hogy részt vegyen az e területen szervezett klubközi labdarúgóversenyeken. Végül az említett rendelkezések által védett érdekeket és értékeket a svájci jogrend is osztja.

32 Másodszor, ami a jogvita érdemét illeti, a CAS többek között úgy ítélte meg, hogy az RFC Seraing nem bizonyította, hogy az RSTJ 18a. és 18b. cikke sérti a svájci versenyszabályokat. E szerv azt is elutasította, hogy fennállna az uniós jog, különösen pedig az EUMSZ 45. cikk, az EUMSZ 56. cikk, az EUMSZ 63. cikk, az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk megsértése.

33 Ami egyrészt az alapszabadságokat illeti, a CAS lényegében mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy az RSTJ 18a. és 18b. cikke akadályozza a tőke szabad mozgását. Ezt követően e szerv megállapította, hogy ezzel szemben a munkavállalók szabad mozgása és a szolgáltatásnyújtás szabadsága vonatkozásában nincs kellően bizonyítva, mindenesetre pedig korlátozott e cikkek állítólagos kedvezőtlen hatása. Végül az említett szerv megjegyezte, hogy bármi is legyen a vizsgált szabadság, az említett cikkek létezését mindenképpen igazolja a sporttal összefüggő, többek között a versenyek integritásának megőrzésére irányuló jogszerű közérdekű célok követése, továbbá hogy e cikkek tartalmának vizsgálatából nem csupán az tűnik ki, hogy e cikkek alkalmasak e célok elérésére, hanem az is, hogy nem lépik túl az e célok eléréséhez szükséges és arányos mértéket.

34 Másrészt, ami az uniós versenyszabályokat illeti, a CAS egyfelől megállapította, hogy az RSTJ 18a. és 18b. cikkének célja nem a verseny korlátozása, hanem az előző pontban hivatkozott jogszerű, sporttal összefüggő közérdekű célok követése. Másfelől úgy ítélte meg, hogy az RFC Seraing nem bizonyította, hogy e cikkek tényleges vagy potenciális hatása a verseny korlátozása lenne.

35 Harmadszor, a CAS helybenhagyta az RFC Serainggel szemben kiszabott bírságot, valamint a játékosok igazolásának az RFC Serainggel szemben elrendelt tilalmát, ugyanakkor e tilalom időtartamát három egymást követő átigazolási időszakra csökkentette.

36 Végül negyedszer, a CAS úgy határozott, hogy figyelembe véve azokat a halasztási és felfüggesztési intézkedéseket, amelyeket a FIFA fellebbviteli bizottsága, majd maga a CAS egymást követően elfogadott, e fegyelmi szankciókat az ítéletének az RFC Serainggel való közlésétől kell alkalmazni, következésképpen pedig a bírságot az e közléstől számított 30 napon belül kell megfizetni, az igazolási tilalomnak pedig a 2017 nyarán, 2017/2018 telén és 2018 nyarán bonyolított átigazolási időszakokat kell lefednie.

37 2017. május 15-én az RFC Seraing keresetet indított a CAS ítéletével szemben a szövetségi bíróság (Svájc) előtt. Ezenkívül azt kérte e bíróságtól, hogy rendelje el e kereset felfüggesztő hatályát.

38 2017. augusztus 7-i végzésével a szövetségi bíróság elnöksége elutasította a felfüggesztő hatály iránti kérelmet.

39 Keresetének alátámasztása érdekében az RFC Seraing többek között olyan jogalapot hozott fel, amelyet arra alapított, hogy a CAS ítélete összeegyeztethetetlen a svájci jog értelmében vett „anyagi közrenddel”. E tekintetben e klub ismét előadta többek között, hogy ez az ítélet sérti a munkavállalók szabad mozgását, a szolgáltatásnyújtás szabadságát és a tőke szabad mozgását,

amelyekről az EUMSZ 45. cikk, az EUMSZ 56. cikk, illetőleg az EUMSZ 63. cikk rendelkezik, továbbá sérti az EUMSZ 101. cikkben és az EUMSZ 102. cikkben foglalt versenyszabályokat, valamint a svájci versenyszabályokat.

40 Beadványaikban, illetve észrevételeikben a FIFA és a CAS az RFC Seraing keresetének elutasítását kérték.

41 2018. február 20-i ítéletében a szövetségi bíróság elutasította e keresetet. Az RFC Seraing arra alapított jogalapját illetően, hogy a CAS ítélete összeegyeztethetetlen az anyagi közrenddel, különösen pedig a versenyszabályokkal, valamint az alapszabadságokkal, e bíróság először is emlékeztetett az e tekintetben kialakított ítélkezési gyakorlatára. Ebből egyrészt az következik, hogy valamely választottbírósági ítélet csak akkor tekinthető az anyagi közrenddel összeegyeztethetetlennek, ha eredményénél fogva – nem pedig csupán indokait tekintve – figyelmen kívül hagyja azokat az alapvető és széles körben elismert értékeket, amelyeknek a Svájcban irányadó felfogás szerint valamennyi jogrend alapját kellene képezniük. Másrészt, az ilyen jogsértés azt feltételezi, hogy ez az ítélet oly mértékben sérti az alapvető anyagi jogi elveket, hogy az már nem egyeztethető össze a jogrenddel és az azt meghatározó értékek rendszerével. Harmadrészt, a versenyszabályok nem képezik részét az anyagi közrendnek.

42 Másodszor, az említett bíróság lényegében hozzátette, hogy mindenesetre a CAS ítéletének az anyagi jogi közrenddel való összeegyeztethetetlenségére alapított jogalapot a jelen ügyben mint elfogadhatatlant el kell utasítani annyiban, amennyiben az az uniós jogra és a svájci versenyszabályokra vonatkozik, mivel nem tartotta tiszteletben a választottbírósági ítélet elleni keresetekre vonatkozó indokolási kötelezettséget.

A Belgiumban folytatott bírósági eljárás

43 2015. április 3-án, vagyis még azt megelőzően, hogy a FIFA megindította volna a fegyelmi eljárást, a Doyen és az RFC Sérésien – amely nem más, mint az RFC Serainget irányító, a belga jog szerinti nonprofit szervezet – keresetet indított a FIFA, az UEFA és az URBSFA ellen a tribunal de commerce francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű kereskedelmi bíróság, Belgium) előtt.

44 2015. július 8-án, vagyis már e fegyelmi eljárás megindítását követően, viszont még a FIFA fegyelmi bizottsága határozatának elfogadását megelőzően az RFC Seraing önként beavatkozott az eljárásba, és azt kérte e bíróságtól, hogy állapítsa meg, hogy a *third-party influence* és a *third-party ownership* gyakorlatoknak az RSTJ 18a. és 18b. cikke által előírt teljes tilalma nem felel meg az uniós jognak, közelebbről pedig az EUMSZ 45. cikknek, az EUMSZ 56. cikknek, az EUMSZ 63. cikknek, EUMSZ 101. cikknek és az EUMSZ 102. cikknek. Ezenkívül e klub azt kérte az említett bíróságtól, hogy nyilvánítsa semmisnek az ilyen teljes tilalmat előíró valamennyi rendelkezést, rendeljen el különböző kötelezéseket a FIFA-val, az UEFA-val és az URBSFA-val szemben, valamint ítéljen meg számára 500 000 euró ideiglenes összeget azon különböző károk megtérítésének jogcímén, amelyek e klub állítása szerint az RSTJ 18a. és 18b. cikkének alkalmazása folytán érték őt.

45 2016. november 17-én a tribunal de commerce francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű kereskedelmi bíróság) ítéletet hozott, amelyben többek között megállapította, hogy az RFC Seraing különböző kérelmeinek elbírálása tekintetében nem rendelkezik joghatósággal.

46 2016. december 19-én, vagyis már a FIFA fegyelmi bizottsága és a FIFA fellebbviteli bizottsága határozatának elfogadását követően, viszont még a CAS ítéletének kihirdetését megelőzően az RFC Seraing fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a cour d'appel de Bruxelles-hez (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium).

47 E fellebbezés keretében e klub többek között azt állította, hogy különböző károk érték őt azon felróható magatartás miatt, amelyet a FIFA az URBSFA közreműködésével tanúsított, és amely lényegében abban állt, hogy e szövetségek alkalmazták vele szemben az RSTJ 18a. és 18b. cikkét, először is azáltal, hogy fegyelmi eljárást indítottak, majd azt kifogásolták e klubbal szemben, hogy megsértette az e cikkekben előírt tilalmakat, végül pedig fegyelmi szankciókat szabtak ki vele szemben. E fegyelmi eljárást, a jogsértéssel kapcsolatos e megállapításokat és e fegyelmi szankciókat ugyanis hibássá teszi az a körülmény, hogy az RSTJ 18a. és 18b. cikke, amelyeken alapulnak, már maguk is sértik az uniós jogot, különösen az EUMSZ 45. cikket, az EUMSZ 56. cikket, az EUMSZ 63. cikket, az EUMSZ 101. cikket és az EUMSZ 102. cikket.

48 2019. december 12-én, vagyis a CAS ítéletének és a szövetségi bíróság által hozott, a jelen ítélet 41. pontjában említett ítélet kihirdetését követően a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) ítéletet hozott (a továbbiakban: a brüsszeli fellebbviteli bíróság ítélete), amelyben az RFC Seraing valamennyi kérelmét elutasította.

49 Ebben az ítéletben a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) többek között megállapította először is, hogy az RFC Seraing azon jogalapjaira, amelyek szerint az RSTJ 18a. és 18b. cikke sérti az uniós jogot, e klub már hivatkozott a CAS előtt a FIFA-val szemben folyamatban lévő jogvita keretében, és azokat a CAS ítélete elutasította. Márpedig a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) szerint a CAS ítéletét – figyelembe véve a bíróságokról szóló törvénykönyv 24. és 28. cikkét, valamint 1713. cikkének 9. §-át – úgy kell tekinteni, hogy annak a felek közötti jogviszonyban ugyanolyan hatálya van, mint valamely bíróság határozatának, következésképpen azt a kihirdetésétől kezdve ítélt dologként kell elismerni, és az attól kezdve jogerőre emelkedett, hogy a szövetségi bíróság elutasította az e választottbírósági ítélettel szemben benyújtott keresetet. A cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) ezért arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó jogalapok elfogadhatatlanok, amennyiben azok a FIFA ellen irányulnak.

50 Másodszor, a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) lényegében megállapította, hogy attól kezdve, hogy valamely bírósági határozat vagy választottbírósági ítélet a jogvitában részt vevő felek közötti jogviszonyokban ítélt dologgá válik, ennek következtében az e jogvitán kívüli harmadik személyek vonatkozásában – akikkel szemben hivatkozni lehet rá – azt a bizonyító erőt kell tulajdonítani neki, amely az ilyen ítélt dologhoz kapcsolódik. A jelen esetben tehát e bíróság szerint a CAS ítélete bizonyító erővel rendelkezik az URBSFA tekintetében, amely félként nem vett részt abban a jogvitában, amely az RFC Seraing és a FIFA között a CAS előtt volt folyamatban. E bizonyító erőre tekintettel, amennyiben az RFC Seraing felróható magatartást tulajdonít az URBSFA-nak is, e klub feladata lett volna megdönteni a CAS ítéletén alapuló azon vélelmet, amely szerint az RSTJ 18a. és 18b. cikke összeegyeztethető az uniós joggal. Márpedig az említett klub nem tett eleget e kötelezettségnek. Következésképpen az említett bíróság az előző pontban említett jogalapokat mint megalapozatlanokat elutasította, amennyiben azok az URBSFA ellen irányultak.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

51 Az RFC Seraing a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Cour de cassation (semmítőszék, Belgium) elé, amely a kérdést előterjesztő bíróság.

52 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban a Cour de cassation (semmítőszék) rámutat, hogy az RFC Seraing által elé terjesztett felülvizsgálati jogalapok két, az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdést vetnek fel, amelyekkel kapcsolatban a semmítőszék szükségesnek tartja, hogy a Bírósághoz forduljon.

53 Először is, első felülvizsgálati jogalapjában az RFC Seraing azt állítja, hogy a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) megsértette többek között az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az EUMSZ 267. cikket és a Charta 47. cikkét, amikor elfogadhatatlanokként elutasította az RFC Seraing fellebbezési jogalapjait, amennyiben azok a FIFA ellen irányultak. E bíróság ugyanis tévesen állapította meg, hogy a CAS ítéletét a FIFA tekintetében ítélt dolognak kellett tekinteni annyiban, amennyiben ezen ítélet megállapította az RSTJ 18a. és 18b. cikkének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét.

54 E tekintetben az 1982. március 23-i Nordsee ítéletből (102/81, EU:C:1982:107) és a 2018. március 6-i Achmea ítéletből (C-284/16, EU:C:2018:158) eredő ítélkezési gyakorlatból kétségtelenül az következik, hogy jóllehet a magánszemélyeknek lehetőségük van arra, hogy olyan megállapodást kössenek, amely a közöttük esetlegesen felmerülő jogvitákat választottbírósági szerv elé terjeszti, ez nem sértheti az uniós jog teljes körű tiszteletben tartását, koherens értelmezését és hatékony alkalmazását az Unió területén. Ezenkívül ebből az következik, hogy az ilyen követelmény maga is magában foglalja, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok dönthessenek a jogvita tárgyát képező uniós jogi kérdésekről, szükség esetén előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulva a Bírósághoz, a magánszemélyek hatékony bírói jogvédelmének biztosítása érdekében.

55 Egyébiránt a 2022. április 7-i Avio Lucos ítéletből (C-116/20, EU:C:2022:273) lényegében kitűnik, hogy még ha az uniós jog nem is írja elő minden körülmények között a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságokkal szemben, hogy – amennyiben ez lehetővé tenné az uniós joggal összeegyeztethetetlen helyzet orvoslását – eltérjenek az olyan belső jogi szabályok alkalmazásától, amelyek értelmében valamely bírósági határozatot ítélt dolognak kell tekinteni, az ilyen szabályoknak mégis mindenképpen meg kell felelniük az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés követelményeinek.

56 Ugyanakkor az ítélkezési gyakorlat e vívmányai nem teszik lehetővé a jelen ügyben előterjesztett azon kérdés megválaszolását, hogy összeegyeztethető-e az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével az, ha a valamely tagállam bírósága előtt folyamatban lévő jogvitában részt vevő felek között ítélt dologként ismernek el egy olyan választottbírósági ítéletet, amely ezen elismerést megelőzően nem képezhette tárgyát annak, hogy az uniós joggal való összeegyeztethetőségét megvizsgálhassa egy olyan bíróság, amely az EUMSZ 267. cikk alapján jogosult a Bírósághoz fordulni, miközben e választottbírósági ítélet az uniós joggal kapcsolatos kérdésekről határoz.

57 Másodszor, az RFC Seraing a harmadik fellebbezési jogalapjában azt állítja, hogy a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) megsértette többek között az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az EUMSZ 267. cikket és a Charta 47. cikkét, amikor megalapozatlanokként elutasította az RFC Seraing fellebbezési jogalapjait, amennyiben azok az

URBSFA ellen irányultak. E bíróság ugyanis tévesen állapította meg, hogy a CAS ítéletének az URBSFA tekintetében az ítélt dologhoz kapcsolódó bizonyító erőt kell tulajdonítani, amennyiben ezen ítélet megállapította az RSTJ 18a. és 18b. cikkének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét.

58 E tekintetben a Cour de cassation, miután megállapította, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének megsértése olyan imperatív jogalapnak minősül, amely önmagában a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) ítéletének hatályon kívül helyezéséhez vezethet, megjegyzi, hogy e jogalap vizsgálata magában foglalja annak eldöntését, hogy összeegyeztethető-e ezzel a rendelkezéssel az, ha olyan személyek vonatkozásában, akik a valamely tagállam bírósága előtt folyamatban lévő jogvita tekintetében harmadik személyeknek minősülnek, bizonyító erőt tulajdonítanak egy olyan választottbírósági ítéletnek, amely előzetesen nem képezhette tárgyát annak, hogy az uniós joggal való összeegyeztethetőségét megvizsgálhassa egy olyan bíróság, amely az EUMSZ 267. cikk alapján jogosult a Bírósághoz fordulni, miközben e választottbírósági ítélet az uniós joggal kapcsolatos kérdésekről határoz.

59 E körülmények között a Cour de cassation (semmítőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Ellentétes-e az [EUSZ 19. cikknek] az [EUMSZ 267. cikkel] és [a Charta] 47. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével a [a bíróságokról szóló törvénykönyv] 24. cikkéhez és 171[3]. cikkének 9. §-ához hasonló, a *res iudicata* elvének rögzítésére irányuló nemzeti jogi rendelkezések olyan választottbírósági ítéletre történő alkalmazása, amelynek az […] uniós joggal való összeegyeztethetőségét olyan állam bírósága vizsgálta meg, amely nem tagja az Uniónak, és amely bíróság nem jogosult arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon az Európai Unió Bíróságához?

2) Ellentétes-e az [EUSZ 19. cikknek] az [EUMSZ 267. cikkel] és [a Charta] 47. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével az olyan nemzeti jogszabály alkalmazása, amely harmadik személyekkel szemben – ellenkező bizonyíték hiányában, amelyet nekik kell szolgáltatniuk – bizonyító erőt tulajdonít egy olyan választottbírósági ítéletnek, amelynek az uniós joggal való összeegyeztethetőségét olyan állam bírósága vizsgálta meg, amely nem tagja az Uniónak, és amely bíróság nem jogosult arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon az Európai Unió Bíróságához?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes megfontolások

60 Amint az az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szövegéből és az azok alapjául szolgáló indokolásból kitűnik, a kérdést előterjesztő bíróság az EUMSZ 267. cikkel és a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk értelmezését kéri a Bíróságtól annak érdekében, hogy állást tudjon foglalni abban a kérdésben, hogy e rendelkezésekkel ellentétes-e az, ha egyrészt olyan nemzeti rendelkezéseket alkalmaznak a CAS által hozott és a szövetségi bíróság által helybenhagyott választottbírósági ítéletre, amelyek ítélt dologként ismerik el a jogerős választottbírósági ítéleteket a jogvitában részt vevő felek közötti jogviszonyokban, másrészt pedig olyan nemzeti szabályt alkalmaznak e választottbírósági ítéletre, amely ezen ítélt dolog jellegnél fogva bizonyító erőt tulajdonít azoknak harmadik személyek vonatkozásában.

61 Az eljárás bizonyos résztvevői ugyanakkor lényegében arra kérik a Bíróságot, hogy vizsgálata során a nemzeti jog egyéb rendelkezéseit vagy szabályait is vegye figyelembe azokon kívül, amelyekre a kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseiben kifejezetten hivatkozik.

62 Közelebbről, a belga kormány írásbeli észrevételeiben kifejtette, hogy még ha a bíróságokról szóló törvénykönyv 1713. cikkének 9. §-a ki is mondja, hogy a választottbírósági ítéletnek a felek között ugyanolyan hatálya van, mint a bíróság határozatának, ideértve az e törvénykönyv 24. cikke szerinti ítélt dolgot is, ezenkívül szükség van arra is, hogy e választottbírósági ítéletet az említett törvénykönyv 1720. és 1721. cikkének megfelelően beépítsék a belga jogrendbe, amely cikkek a választottbírósági ítéletek belgiumi elismerésére és végrehajtására vonatkozó eljárást szabályozzák.

63 A tárgyaláson e kormány pontosította, hogy e kontextusban három módja van annak, hogy egy választottbírósági ítéletet a belga bíróságok előtt vitatni lehessen. Mindenekelőtt, ha valamelyik fél a bíróságokról szóló törvénykönyv 1720. és 1721. cikke alapján választottbírósági ítélet Belgiumban történő elismerése iránti kérelmet nyújt be a hatáskörrel rendelkező elsőfokú bírósághoz, e bíróság a másik fél kérelmére vagy hivatalból megtagadhatja, hogy helyt adjon az előbbi kérelemnek, amennyiben e választottbírósági ítélet a közrendbe ütközik. Továbbá az a fél, aki el akarja kerülni valamely választottbírósági ítélet elismerését, ugyanezen rendelkezések alapján e választottbírósági ítélet elismerésének megtagadása iránti kérelmet nyújthat be az említett bírósághoz. Végül, jóllehet ezt a bíróságokról szóló törvénykönyv 1721. cikke kifejezetten nem szabályozza, valamely választottbírósági ítélet elismerésének megtagadása járulékos jelleggel is kérhető, vagy akár hivatalból is sor kerülhet rá minden olyan esetben, amikor egy nemzeti bíróság előtti eljárás keretében ilyen választottbírósági ítéletre hivatkoznak, hasonlóan ahhoz, amit a nemzetközi magánjogi törvénykönyv 22. cikke a külföldi bírósági határozatok vonatkozásában előír.

64 A belga kormányhoz hasonlóan a FIFA, lényegében pedig az UEFA is azt kéri a Bíróságtól, hogy vegye figyelembe a külföldi választottbírósági ítéletek belgiumi elismerésére és végrehajtására irányuló eljárásra vonatkozó nemzeti rendelkezéseket.

65 Az Európai Bizottság és a német kormány a maga részéről lényegében felveti azt a kérdést, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat teljeskörűen ismerteti-e azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek alkalmazása a jelen ügyben szóba jöhet, emlékeztetve ugyanakkor arra, hogy a Bíróságot főszabály szerint köti a belső jog azon értelmezése, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében kialakított.

66 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, kizárólag a nemzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel többek között a nemzeti jog értelmezésére és alkalmazására (2013. június 4-i ZZ ítélet, C-300/11, EU:C:2013:363, 36. pont; 2023. július 24-i Lin ítélet, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, 76. pont). Ehhez képest a Bíróságnak azon uniós jogi rendelkezések értelmezéséről vagy érvényességéről kell határoznia, amelyek tárgyában a Bíróságot kérdezik, figyelembe véve azt a ténybeli és szabályozási hátteret, amelybe a neki feltett kérdések illeszkednek, ahogyan azt a kérdést előterjesztő bíróság meghatározta (lásd ebben az értelemben: 2007. december 18-i Laval un Partneri ítélet, C-341/05, EU:C:2007:809, 47. pont; 2022. február 24-i Namur-Est Environnement ítélet, C-463/20, EU:C:2022:121, 40. pont).

67 Következésképpen kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata az alapjogvitában alkalmazandó nemzeti rendelkezések meghatározása és azok figyelembevétele, amennyiben úgy ítéli meg, hogy ennek helye van.

68 Kérdéseivel, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének az EUMSZ 267. cikkel és a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdését akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes egyrészt az, hogy a CAS valamely választottbírósági ítéletét egy tagállam területén ítélt dologként ismerjék el az azon jogvitában részt vevő felek közötti jogviszonyokban, amelynek keretében e választottbírósági ítéletet meghozták, abban az esetben, ha az említett választottbírósági ítélet uniós joggal való összeegyeztethetőségét előzetesen nem vizsgálta meg olyan nemzeti bíróság, amely jogosult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz fordulni, másrészt pedig az, hogy ezen ítélt dolog következtében az ilyen választottbírósági ítéletnek ugyanezen tagállam területén, az említett jogvitában részt vevő felek és a harmadik személyek közötti jogviszonyokban bizonyító erőt tulajdonítsanak.

A magánszemélyek Unión belüli hatékony bírói jogvédelméről, ideértve a választottbírósági eljárás igénybevételét is

69 Az Unió olyan jogi unió, amelyben a jogalanyok uniós jogból eredő valamennyi joga védelmének biztosításaként döntő jelentőségű a hatékony bírói jogvédelemhez való jog (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 58. pont; 2021. április 20-i Repubblika ítélet, C-896/19, EU:C:2021:311, 51. pont).

70 Ezért van az, hogy e jog, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból ered, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében és a Charta 47. cikkében meghatározott feltételek mellett uniós szinten is biztosítva van a jogalanyok számára, ez utóbbi rendelkezést pedig megfelelően figyelembe kell venni az előbbi rendelkezés értelmezése során (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 66. pont; 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 35. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 143. pont).

71 A Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslathoz való jognak egy konkrét esetben történő elismerése többek között azt feltételezi, hogy az e jogra hivatkozó személy az uniós jog által biztosított jogokat és szabadságokat próbáljon érvényesíteni (2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 34. pont; 2024. július 29-i protectus ítélet, C-185/23, EU:C:2024:657, 71. pont). Ez a helyzet az alapjogvitában, mivel – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza – az RFC Seraing az EUMSZ 45. cikkből, az EUMSZ 56. cikkből, az EUMSZ 63. cikkből, az EUMSZ 101. cikkből és az EUMSZ 102. cikkből eredő jogaira és szabadságaira hivatkozik.

72 A Charta 47. cikkében biztosított e hatékony jogorvoslathoz való jognak felel meg az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében a tagállamokkal szemben előírt azon kötelezettség, hogy megteremtsék azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek (2020. október 6-i État luxembourgeois [Adóügyekben történő megkereséssel szembeni jogorvoslati jog] ítélet,

C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:795, 47. pont; 2022. augusztus 1-jei Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Kísérő nélküli egyiptomi kiskorú átvételének megtagadása] ítélet, C-19/21, EU:C:2022:605, 36. pont).

73 Amennyiben a Charta 47. cikke hozzájárul minden olyan jogalany hatékony bírói jogvédelemhez való jogának tiszteletben tartásához, aki egy konkrét esetben az uniós jogból eredő jogára vagy szabadságára hivatkozik, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése annak biztosítására irányul, hogy a bármely tagállam által létrehozott jogorvoslati rendszer az uniós jog által szabályozott területeken biztosítsa a hatékony bírói jogvédelmet (2021. április 20-i Repubblika ítélet, C-896/19, EU:C:2021:311, 52. pont).

74 Először is, ami az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében előírt kötelezettséget illeti, az magában foglalja, hogy a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerébe tartozó minden olyan fórum, amelynek vonatkozásában felmerülhet, hogy az uniós jog értelmében vett „bíróságként” e jogot kell értelmeznie vagy alkalmaznia, megfeleljen a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 40. pont; 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 40. pont).

75 Másodszor, ami a hatékony jogorvoslathoz való, a Charta 47. cikkében biztosított jogot illeti, az többek között megköveteli, hogy e bíróságok elvégezhessék azon jogi aktusok, intézkedések vagy magatartások hatékony bírósági felülvizsgálatát, amelyekről egy adott jogvitában azt állítják, hogy megsértették az uniós jog által a jogalanyok számára biztosított jogokat vagy szabadságokat. E követelmény főszabály szerint magában foglalja, hogy az említett bíróságok hatáskörrel rendelkezzenek az e jogvita elbírálása szempontjából releváns valamennyi jogi és ténybeli körülmény vizsgálatára (2020. október 6-i État luxembourgeois [Adóügyekben történő megkereséssel szembeni jogorvoslati jog] ítélet, C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:795, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

76 Ugyanakkor e két rendelkezés egyike sem jelenti azt, hogy a jogalanyok olyan közvetlen jogorvoslati lehetőséggel rendelkeznének, amelynek elsődleges tárgya egy adott intézkedés vitatása lenne, amennyiben egyébként az érintett nemzeti bírósági rendszerben létezik egy vagy több olyan jogorvoslati lehetőség, amely lehetővé teszi e jogalanyok számára, hogy járulékos jelleggel elérjék ezen intézkedés hatékony bírósági felülvizsgálatát, biztosítva ezáltal az uniós jog által számukra biztosított jogok és szabadságok tiszteletben tartását (lásd ebben az értelemben: 2007. március 13-i Unibet ítélet, C-432/05, EU:C:2007:163, 47. és 49. pont; 2020. október 6-i État luxembourgeois [Adóügyekben történő megkereséssel szembeni jogorvoslati jog] ítélet, C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:795, 79. pont; 2025. április 8-i Európai Ügyészség [Eljárási aktusok bírósági felülvizsgálata] ítélet, C-292/23, EU:C:2025:255, 79. pont).

77 Egyébiránt az érintett nemzeti bírósági rendszerben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeknek lehetővé kell tenniük a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság számára, hogy előzetes döntéshozatal keretében kérje a Bíróságtól, hogy az EUMSZ 267. cikkben előírt feltételek mellett határozzon az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó bármely kérdésről. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali eljárás, amely a Szerződésekkel létrehozott bírósági rendszer sarokkövét alkotja, a Bíróság és a tagállami bíróságok között olyan, bírák közötti párbeszédet vezet be, amelynek célja az uniós jog értelmezése egységességének biztosítása, így lehetővé téve az uniós jog koherenciájának, teljes érvényesülésének és autonómiájának, valamint végső soron a Szerződésekkel létrehozott jog sajátos jellegének biztosítását (2014. december 18-i 2/13 [Az

Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 176. pont; 2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 37. pont; 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 73. pont). Ennek alapján ez az előzetes döntéshozatali eljárás a Szerződések által annak érdekében létrehozott rendszer lényeges összetevőjét képezi, hogy a nemzeti bíróságok biztosíthassák azon jogok hatékony bírói védelmét, amelyek az uniós jog alapján illetik meg a magánszemélyeket (lásd ebben az értelemben: 2021. november 23-i IS [Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés törvénysértő jellege] ítélet, C-564/19, EU:C:2021:949, 76. pont).

78 Mindemellett a Szerződések által létrehozott jogrenddel elviekben nem ellentétes az, hogy azok a magánszemélyek, akik az Unió területén valamely gazdasági tevékenység gyakorlása címén e jogrend hatálya alá tartoznak, választottbírósági mechanizmus alá vessék azokat a jogvitákat, amelyek e tevékenység gyakorlása keretében felmerülhetnek köztük.

79 Éppen ellenkezőleg, eltérően egyrészt a tagállamok közötti olyan megállapodások megkötésétől, amelyek olyan kötelező választottbírósági mechanizmusokat hoznak létre, amelyek kivonják a bíróságaik joghatósága alól az olyan jogvitákat, amelyek kiterjedhetnek az uniós jog értelmezésére vagy alkalmazására, másrészt pedig az olyan *ad hoc* választottbírósági megállapodások megkötésétől, amelyek lehetővé teszik az ilyen megállapodások alapján indított választottbírósági eljárások lefolytatását, amely megállapodás-kötések szigorúan tiltottak (lásd ebben az értelemben: 2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 54. és 55. pont; 2021. szeptember 2-i Moldovai Köztársaság ítélet, C-741/19, EU:C:2021:655, 59. pont; 2021. október 26-i PL Holdings ítélet, C-109/20, EU:C:2021:875, 44. és 45. pont), a magánszemélyeknek főszabály szerint lehetőségük van arra, hogy választottbírósági eljárást vegyenek igénybe.

80 E tekintetben, amint az kitűnik az Emberi Jogok Európai Bíróságának az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából, amelynek fényében a Charta 47. cikkét értelmezni kell (2019. december 19-i Deutsche Umwelthilfe ítélet, C-752/18, EU:C:2019:1114, 37. pont), különbséget kell tenni a kényszer-választottbíráskodás és az önkéntes választottbíráskodás között. Ez utóbbit illetően az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította, hogy a valamely szerződésben részes felek önként lemondhatnak az ezen egyezmény által biztosított bizonyos jogokról, ideértve azt a jogot is, hogy az állami bíróságok elé terjesszenek bizonyos, e szerződés teljesítéséből esetlegesen eredő jogvitákat, feltéve hogy az ilyen lemondás szabad, jogszerű és egyértelmű (EJEB, 2018. október 2., Mutu és Pechstein kontra Svájc, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, 96. §).

81 Hasonlóképpen, a Bíróság kiemelte, hogy a magánszemélyeknek lehetőségük van olyan megállapodás megkötésére, amely az e megállapodáshoz kapcsolódó jogviták mindegyikét vagy azok közül némelyeket egyértelmű és pontos megfogalmazással választottbírósági szerv elé utalja azon bíróság helyett, amely az ilyen megállapodás hiányában alkalmazandó rendelkezések alapján hatáskörrel rendelkezett volna e jogviták eldöntésére (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 193. pont).

82 Ugyanakkor attól kezdve, hogy az ilyen megállapodás által létrehozott vagy kijelölt választottbírósági mechanizmust az Unió területének egészén vagy annak egy részén kell alkalmazni valamely gazdasági tevékenység e területen való gyakorlásához kapcsolódó jogviták keretében, e mechanizmust oly módon kell kialakítani és végrehajtani, amely biztosítja egyrészt azt, hogy e mechanizmus összeegyeztethető legyen az Unió bírósági szervezetrendszerét alkotó

elvekkel, másrészt pedig azt, hogy ténylegesen tiszteletben tartsa az Unió közrendjét (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 188. és 189. pont).

83 E célból hangsúlyozni kell, hogy – függetlenül az ilyen választottbírósági mechanizmus értelmében hatáskörrel rendelkező választottbíróságra esetlegesen alkalmazandó szabályoktól – az e szerv által hozott ítéletek olyan bírósági felülvizsgálat tárgyát kell, hogy képezhessék, amely alkalmas azon hatékony bírói jogvédelem biztosítására, amelyre az érintett magánszemélyek a Charta 47. cikke értelmében jogosultak, és amelyet a tagállamok az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében az uniós jog által szabályozott területeken kötelesek biztosítani.

84 E követelmény nem jelenti azt, hogy az Unióban szükségszerűen léteznie kell egy vagy több olyan bíróságnak, amely jogosult az azon jogviták elbírálása szempontjából releváns összes jogi és ténybeli kérdés vizsgálatára, amelyek keretében e választottbírósági ítéleteket meghozták, mint ahogy ennek a jelen ítélet 75. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerinti választottbíráskodás igénybevételének hiányában így kellene lennie. Tekintettel ugyanis a magánszemélyek számára nyitva álló azon lehetőségre, hogy az ezen ítélet 82. pontjában felidézett feltételek mellett választottbírósághoz forduljanak, valamint a választottbírósági eljárás hatékonyságával kapcsolatos követelményekre, az említett ítéletek bírósági felülvizsgálata igazoltan lehet korlátozott (lásd ebben az értelemben: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 35. pont; 2006. október 26-i Mostaza Claro ítélet, C-168/05, EU:C:2006:675, 34. pont; 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 193. pont).

85 Mindazonáltal az ilyen választottbírósági ítéletekkel érintett magánszemélyek számára minden esetben lehetővé kell tenni, hogy elérhessék, hogy az EUMSZ 267. cikkből eredő valamennyi követelménynek megfelelő bíróság felülvizsgálhassa azt a kérdést, hogy az ilyen ítéletek összeegyeztethetők-e az Unió közrendjének részét képező és az érintett jogvita szempontjából releváns elvekkel és rendelkezésekkel (lásd ebben az értelemben: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 37. pont; 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 193. pont).

86 Ahhoz, hogy e felülvizsgálat hatékony legyen, alkalmasnak kell lennie ezen elvek és rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítására, ami azt jelenti, hogy e felülvizsgálatnak ki kell terjednie az említett elvek és rendelkezések értelmezésére, továbbá arra, hogy ebből milyen jogkövetkezményeknek kell származniuk az adott ügyben történő alkalmazásukat illetően, valamint – ha szükséges – arra, hogy ezen elvekre és rendelkezésekre tekintettel jogilag miként kell minősíteni a választottbírósági szerv által megállapított és értékelt tényeket.

87 Nem engedhető meg ugyanis, hogy a magánszemélyek választottbírósági eljáráshoz folyamodva mentesüljenek az elsődleges vagy másodlagos uniós jog azon elvei és rendelkezései alól, amelyek alapvető fontosságúak a Szerződések által létrehozott jogrend szempontjából, vagy meghatározó jelentőséggel bírnak az Unióra ruházott feladatok megvalósítása szempontjából (lásd ebben az értelemben: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 36. pont; 2006. október 26-i Mostaza Claro ítélet, C-168/05, EU:C:2006:675, 37. pont). Éppen ellenkezőleg, az uniós közrend részét képező ezen elvek és rendelkezések tiszteletben tartása kötelező a magánszemélyekre nézve, amennyiben azok alkalmazási feltételei valamely konkrét esetben teljesülnek. E tekintetben e közrend tiszteletben tartása az egymással kölcsönösen összefüggő, magát az Uniót és a tagállamait viszonosan, valamint a tagállamokat egymással összekötő elvek,

szabályok és jogviszonyok strukturált hálózatának lényeges kiegészítését képezi (lásd ez utóbbi tekintetében: 2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

88 Amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, az Unió közrendjének részét képező elvek és rendelkezések magukban foglalják többek között az EUMSZ 101. cikket és az EUMSZ 102. cikket, amelyek közvetlen hatállyal bírnak, a jogalanyok számára pedig olyan jogokat keletkeztetnek, amelyeket a nemzeti bíróságoknak védelemben kell részesíteniük (lásd ebben az értelemben: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 36–39. pont; 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 192. és 193. pont).

89 A munkavállalóknak az EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgása, a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkben biztosított szabadsága és a tőkének az EUMSZ 63. cikkben biztosított szabad mozgása szintén az uniós közrend részét képezi. E három cikk, amelyek egyedüliként merülnek fel az alapjogvitában, szintén közvetlen hatállyal rendelkezik (lásd az EUMSZ 45. cikket illetően: 2023. december 21-i Royal Antwerp Football Club ítélet, C-680/21, EU:C:2023:1010, 136. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, az EUMSZ 63. cikket illetően pedig: 2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezen alapszabadságok az EUMSZ 26. cikkben említett, belső határok nélküli térséget magában foglaló belső piac alapjainak részét képezik.

Az Unió területén gazdasági tevékenységként végzett sporttal kapcsolatos jogviták keretében a CAS által hozott választottbírósági ítéletek bírósági felülvizsgálatáról

90 Amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, azokat a választottbírósági mechanizmusokat, amelyeknek a FIFA-hoz hasonló nemzetközi sportszövetségek alávetik azon jogviták rendezését, amelyek egyfelől az ilyen nemzetközi sportszövetségek, illetve a tagjaiknak minősülő nemzeti szövetségek, másfelől pedig a hatáskörük alá tartozó magánjogi jogalanyok között merülhetnek fel – legyen szó akár vállalkozásokról, akár sportolókról –, e sportszövetségek jogállása és jogkörei folytán olyan sajátos tényezők összessége határozza meg, amelyek kifejezetten rájuk jellemzőek.

91 Ezért a Bíróság megállapította, hogy abban az esetben, ha e jogviták valamely sportnak az Unió területén gazdasági tevékenységként történő gyakorlásához kapcsolódnak, egészen különös jelentőséggel bír az érintett magánszemélyek azon lehetősége, hogy hatékony bírósági felülvizsgálatot érhessenek el azon kérdés tekintetében, hogy az említett jogviták keretében hozott választottbírósági ítéletek összeegyeztethetők-e az Unió közrendjének részét képező elvekkel és rendelkezésekkel (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 193. és 195. pont).

92 Tekintettel ugyanis az olyan sportszövetségek jogállására és jogköreire, mint a FIFA, az ilyen választottbírósági mechanizmusok igénybevételét úgy kell tekinteni, mint amelyet az ilyen szövetségek egyoldalúan írnak elő e magánszemélyekkel szemben (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 193., 195. és 225. pont; EJEB, 2018. október 2., Mutu és Pechstein kontra Svájc ítélet, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, 109–115. §). Még ha formai szempontból az ilyen típusú mechanizmus valamely magánszemélyre történő alkalmazásához szükség is lehet arra, hogy e magánszeméllyel megállapodást kössenek, e megállapodás megkötését és a választottbíráskodás igénybevételéről szóló kikötés e megállapodásba történő beillesztését

valójában előre megköveteli egy olyan szabályozás, amelyet az érintett szövetség fogad el, és amely e szövetség tagjaira, valamint az e tagokhoz tartozó személyekre, sőt a személyek egyéb kategóriáira is alkalmazandó.

93 Az ilyen típusú választottbírósági mechanizmusok kötelező jellege szorosan kapcsolódik ahhoz a körülményhez, hogy e mechanizmusokat olyan jogvitákra kell alkalmazni, amelyekben egyfelől egy *sui generis* és különösen széles szabályozási, ellenőrzési és szankcionálási jogkörrel rendelkező szövetség, másfelől pedig azon jogi vagy természetes személyek általános és meghatározatlan csoportja áll szemben egymással, akik vagy amelyek a szakmai tevékenységük gyakorlása keretében e jogkörök gyakorlása alá tartoznak, amint arra lényegében a főtanácsnok is rámutatott indítványának 74. és 75. pontjában.

94 Kétségtelen, hogy a választottbíráskodás e megkövetelése – tekintettel a nemzetközi sportszövetségeket megillető jogi autonómiára és a rájuk háruló felelősségre (lásd e tekintetben: 2023. december 21-i European Superleague Company ítélet, C-333/21, EU:C:2023:1011, 75. és 142. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) – elvi alapon igazolható olyan jogszerű célok követésével, mint az e szövetségek hatáskörébe tartozó sportághoz kapcsolódó jogviták egységes elbírálásának biztosítása, vagy az e sportágra alkalmazandó szabályok koherens értelmezésének és alkalmazásának lehetővé tétele.

95 A Bíróság ugyanakkor már több alkalommal emlékeztetett arra, hogy e jogi autonómia nem igazolhatja, hogy az ilyen szövetségeket megillető jogkörök gyakorlása a magánszemélyek azon lehetőségének korlátozásához vezessen, hogy az uniós jog által számukra biztosított, az uniós közrend részét képező jogokra és szabadságokra hivatkozzanak (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i European Superleague Company ítélet, C-333/21, EU:C:2023:1011, 75. pont; 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 196. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig e követelmény maga is magában foglalja, hogy e jogok és szabadságok tiszteletben tartása hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhesse, különösen akkor, ha a választottbíráskodás igénybevételét az érintett magánszemélyekkel szemben megkövetelik (lásd analógia útján: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 36–39. pont; 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 192. és 193. pont).

96 A jelen ügyben a CAS választottbírósági ítéletét olyan választottbírósági mechanizmus alapján hozták meg, amelyet úgy kell tekinteni, hogy azt gyakorlatilag egyoldalúan írták elő az érintett magánszemélyekkel szemben, amint az kitűnik a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból és a Bíróság rendelkezésére álló iratanyagból.

97 A FIFA alapszabálya 47. cikkének (3) bekezdése és 50. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis a FIFA fellebbviteli bizottságának határozatai, tágabb értelemben pedig a FIFA és szervei által végső fokon hozott határozatok elleni bármilyen jogorvoslati kérelmet a CAS elé kell terjeszteni. Ezen alapszabály 50. cikkének (4) bekezdése szerint e jogorvoslati kérelemnek nincs felfüggesztő hatálya, még ha a CAS el is rendelheti, hogy ilyen hatálya legyen. Továbbá az említett alapszabály 11., 14. és 15. cikke, valamint 51. cikke értelmében a FIFA-tagsággal rendelkező nemzeti labdarúgó-szövetségeknek egyrészt alá kell vetniük magukat a CAS joghatóságának és határozatainak, másrészt pedig elő kell írniuk saját tagjaikkal vagy a hozzájuk tartozó szervezetekkel, mint például a ligákkal, klubokkal és játékosokkal szemben, hogy alávessék magukat az esettől függően e joghatóságnak és határozatoknak, illetve a nemzeti szinten létrehozott választottbírósági szervek hatáskörének és határozatainak. Végül ugyanezen alapszabály 51. cikke értelmében a rendes bíróságokhoz benyújtott bármely jogorvoslati és

ideiglenes intézkedés iránti kérelem tilos, kivéve ha a FIFA szabályzatai erről kifejezetten rendelkeznek. E fenntartás mellett a CAS és a nemzeti szinten létrehozott választottbírósági szervek hatásköre tehát nem csupán általános és kötelező jellegű, hanem az e rendelkezések által érintett személyek valamennyi kategóriája tekintetében kizárólagos is.

98 Ennélfogva pontosítani kell azokat a követelményeket, amelyeknek az ilyen mechanizmus alkalmazásával meghozott választottbírósági ítéletek bírósági felülvizsgálatának meg kell felelnie annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok biztosíthassák a magánszemélyek számára azt a hatékony bírói jogvédelmet, amelyre a Charta 47. cikke értelmében jogosultak, és amelyet a tagállamok az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének megfelelően az uniós jog által szabályozott területeken kötelesek biztosítani.

99 Először is, amint azt a jelen ítélet 76. pontja már kiemelte, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése nem jelenti szükségképpen azt, hogy az Unió területén léteznie kell olyan közvetlen jogorvoslati lehetőségnek – mint például semmissé nyilvánítás iránti keresetnek, ellentmondásnak vagy fellebbezésnek –, amelynek az a célja, hogy lehetővé tegye az érintett magánszemélyek számára az ilyen választottbírósági ítéletek vitatását, ezáltal pedig azt, hogy elérjék e választottbírósági ítéleteknek a hatáskörrel rendelkező bíróság részéről történő hatékony bírósági felülvizsgálatát. Az érintett sportszövetségnek azonban lehetősége van arra, hogy olyan választottbírósági mechanizmust hozzon létre, amely – tekintettel a székhelyére – az Unión belül ilyen közvetlen jogorvoslati lehetőségnek van alávetve.

100 Ezzel szemben minden olyan esetben, amikor valamely sportnak az Unió területén gazdasági tevékenységként történő gyakorlásával kapcsolatos jogvita keretében választottbírósági ítéletet hoztak, és ezen ítélettel szemben nem volt biztosítva közvetlen jogorvoslati lehetőség valamely tagállam bírósága előtt, az érintett magánszemélyeknek – amint azt a jelen ítélet 76. pontja is felidézte – lehetőségük kell, hogy legyen arra, hogy valamely tagállam bármely olyan bírósága előtt, amely bármilyen módon jogosult ilyen választottbírósági ítéletet felülbírálni, járulékos jelleggel kérelemre vagy hivatalból elérjék, hogy e bíróság hatékony felülvizsgálatot folytasson azon kérdésre vonatkozóan, hogy az említett választottbírósági ítélet összeegyeztethető-e az uniós közrend részét képező elvekkel és rendelkezésekkel, amint az a jelen ítélet 85. és 95. pontjából következik. Ha nincs ilyen járulékos felülvizsgálat, vagy ha az nem hatékony, akkor az ezen ítélet 92. és 93. pontjában kiemelt körülményeket figyelembe véve nem létezik olyan jogorvoslati lehetőség, amely lehetővé tenné az érintett magánszemélyek hatékony bírói jogvédelmének biztosítását, ezáltal pedig az érintett tagállam köteles lenne kialakítani ilyen jogorvoslati lehetőséget.

101 Másodszor, abban az esetben, ha az ilyen választottbírósági ítélet – mint a jelen ügyben is – olyan elvek vagy rendelkezések értelmezését vagy alkalmazását foglalja magában, amelyek az Unió közrendjének részét képezik, és amelyek magánszemélyek számára jogokat vagy szabadságokat keletkeztetnek, az ilyen felülvizsgálat elvégzésére hivatott tagállami bíróságoknak lehetőséggel kell rendelkezniük arra, hogy felülvizsgálják ezen elvek vagy rendelkezések értelmezését, továbbá ezen elvek vagy rendelkezések adott ügyre való alkalmazása tekintetében az ezen értelmezéshez fűzött jogkövetkezményeket, valamint azt, hogy az említett értelmezésre tekintettel milyen jogi minősítést alkalmaztak a választottbíróság által megállapított és értékelt tények vonatkozásában, amint ez a jelen ítélet 86. és 95. pontjából is következik.

102 Harmadszor, e bíróságok nem szorítkozhatnak adott esetben annak megállapítására, hogy az ilyen választottbírósági ítélet teljes egészében vagy részben összeegyeztethetetlen az Unió közrendjének részét képező elvekkel vagy rendelkezésekkel.

103 Épp ellenkezőleg, az említett bíróságoknak saját hatásköreiken belül és az alkalmazandó nemzeti rendelkezéseknek megfelelően képesnek kell lenniük arra, hogy levonják az ilyen összeegyeztethetetlenség megállapítása esetén alkalmazandó valamennyi jogkövetkezményt. Ennek hiányában ugyanis az elvégzett bírósági felülvizsgálat nem lenne hatékony, mivel előfordulhatna, hogy e felülvizsgálatot követően továbbra is fennállna ez az összeegyeztethetetlenség.

104 Különösen abban az esetben, ha a versenyszabályok megsértéséről van szó, az érintett magánszemélyeknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ugyanezen bíróságoktól ne csak e jogsértés megállapítását és az általa nekik okozott kár megtérítését kérjék, hanem az említett jogsértést megvalósító magatartás abbahagyását is (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 200. és 201. pont). Ugyanez vonatkozik az alapszabadságokra is, amennyiben e szabadságokat a sportszövetségek is kötelesek tiszteletben tartani, amikor olyan szabályozásokat fogadnak el vagy alkalmaznak, amelyek közvetlen kihatással vannak e szabadságokra (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i European Superleague Company ítélet, C-333/21, EU:C:2023:1011, 85. és 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

105 Végül negyedszer, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az uniós jog által szabályozott jogvitákban eljáró valamennyi nemzeti bíróságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy olyan ideiglenes intézkedéseket rendeljen el, amelyek lehetővé teszik az ügy érdemében meghozandó határozat teljes érvényesülésének biztosítását, ideértve azt az esetet is, amikor e bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt a Bíróság elé, az eljárást pedig a Bíróság válaszára várva felfüggeszti. Ezenkívül az ilyen bíróságnak mellőznie kell az e hatáskörrel ellentétes nemzeti jogszabályok alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 1990. június 19-i Factortame és társai ítélet, C-213/89, EU:C:1990:257, 21–23. pont; a Bíróság elnökének 2021. február 25-i Sea Watch végzése, C-14/21 és C-15/21, EU:C:2021:149, 32. pont).

106 Ebből egyrészt az következik, hogy az érintett magánszemélyeknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy bármely olyan nemzeti bíróságtól, amelynek eljárását jogszerűen kezdeményezték abban a kérdésben, hogy valamely választottbírósági ítélet összeegyeztethető-e az Unió közrendjének részét képező elvekkel és rendelkezésekkel, kérhessék, hogy az ügy érdemében meghozandó határozat meghozataláig ideiglenes intézkedéseket rendeljen el e magánszemélyek vonatkozásában (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i International Skating Union kontra Bizottság ítélet, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, 201. pont). Általánosabb jelleggel, biztosítani kell annak lehetőségét, hogy ilyen ideiglenes intézkedéseket kérhessenek bármely olyan nemzeti bíróságtól, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az alapeljárás alapjául szolgálóhoz hasonló semmissé nyilvánítás, kötelezések elrendelése és kártérítés iránti kérelem keretében vagy bármely más nemzeti bírósági eljárás keretében határozzon arról a kérdésről, hogy egy nemzetközi vagy nemzeti sportszövetségtől vagy olyan választottbírósági szervtől származó aktus, intézkedés vagy magatartás, amelynek hatáskörét az ilyen szövetség gyakorlatilag egyoldalúan előírja a magánszemélyekkel szemben, összeegyeztethető-e ezekkel az elvekkel és rendelkezésekkel, anélkül hogy meg kellene várni, hogy e kérdésben érdemi határozat szülessen. Ilyen lehetőség hiányában ugyanis az ilyen határozat teljes érvényesülése nem lenne biztosítható.

107 Másrészt, az ilyen kérdés elbírálására hatáskörrel rendelkező valamennyi nemzeti bíróságnak mellőznie kell a valamely tagállamtól, vagy még inkább valamely sportszövetségtől származó minden olyan szabály alkalmazását, amely megtiltja az érintett magánszemélyeknek, hogy e

bíróságoktól ilyen ideiglenes intézkedések elrendelését kérjék, vagy amely más módon megakadályozza, hogy a bíróság e magánszemélyek vonatkozásában ilyen intézkedéseket rendelhessen el.

108 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a CAS választottbírósági ítélete olyan jogvitára vonatkozik, amelynek tárgyát a FIFA által olyan szerződések címén kiszabott fegyelmi szankciók képezik, amelyek egy Belgiumban székhellyel rendelkező labdarúgóklub és egy Máltán székhellyel rendelkező olyan vállalkozás között jöttek létre, amelynek gazdasági tevékenységét az képezi, hogy európai labdarúgókluboknak pénzügyi támogatást nyújtson. E választottbírósági ítéletet a FIFA által elfogadott szabályozás által létrehozott választottbírósági mechanizmus keretében hozták, amely szabályozás előírja, hogy az ilyen választottbírósági ítélet valamely harmadik állam bírósága előtt semmissé nyilvánítás iránti kereset tárgyát képezheti. Olyan választottbírósági ítéletről van tehát szó, amelynek tekintetében az érintett magánszemélyek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a valamely tagállami bíróság előtti közvetlen jogorvoslati lehetőség hiányában járulékos jelleggel elérhessék bármely olyan tagállami bíróság előtt, amely – szükség esetén a Bíróság által az EUMSZ 267. cikk alapján nyújtott segítség mellett – jogosult ilyen választottbírósági ítéletet felülbírálni, hogy hatékonyan felülvizsgálja az uniós közrend részét képező elvek és rendelkezések tiszteletben tartását.

109 Egyébiránt, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglalt megállapításokból következik, a kérdést előterjesztő bíróság kérdéseinek tárgyát képező nemzeti rendelkezések és szabályok – általános és határozatlan megfogalmazásban – a felek közötti jogviszonyokban ítélt dolog jelleggel, harmadik személyek vonatkozásában pedig bizonyító erővel ruházzák fel a jogerős választottbírósági ítéleteket, az érintett tagállam egész területén. E rendelkezéseket és szabályokat mint ilyeneket alkalmazták a CAS választottbírósági ítéletére abban az ítéletben, amely a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő felülvizsgálati kérelem tárgyát képezi.

110 Így ezen alkalmazás egyrészt azzal a hatással jár, hogy az ilyen választottbírósági ítéletet ítélt dolog jelleggel ruházza fel az azon felek közötti jogviszonyokban, akik részt vettek abban a jogvitában, amelyben e választottbírósági ítéletet meghozták.

111 Márpedig az említett alkalmazás azt a felet, akivel szemben a másik fél a szóban forgó választottbírósági ítéletet később érvényesíteni próbálja, az érintett tagállam valamely bírósága előtt folyamatban lévő jogvitában megfosztja attól a lehetőségtől, hogy kérelemre vagy hivatalból elérhesse, hogy e bíróság hatékonyan felülvizsgálja azt a kérdést, hogy e választottbírósági ítélet összeegyeztethető-e az uniós közrend részét képező elvekkel és rendelkezésekkel.

112 Másrészt, ugyanezen alkalmazás azzal a hatással jár, hogy az ilyen választottbírósági ítéletnek bizonyító erőt tulajdonít az e választottbírósági ítélet meghozatalának alapjául szolgáló jogvitában részt vevő felek és az e jogvitában részt nem vevő harmadik személyek közötti viszonyokban.

113 Kétségtelen, hogy – amint azt mind a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban, mind pedig a főtanácsnok az indítványának 134. pontjában kiemelte – e bizonyító erő olyan vélelemnek minősül, amelyet az érintett tagállam bírósága előtt folyamatban lévő jogvitában megdönthet az a fél, akivel szemben a szóban forgó választottbírósági ítéletet később az említett jogvitán kívül álló harmadik személy érvényesíteni próbálja.

114 Ugyanakkor e határozatból az is kitűnik, hogy az, hogy a szóban forgó választottbírósági ítéletnek ilyen bizonyító erőt tulajdonítanak, egyikét képezi azoknak a következményeknek, amelyeket a nemzeti jog az ítélt dolognak tulajdonít annak érdekében, hogy e választottbírósági ítélet

harmadik személyekkel szemben érvényesíthető legyen. E bizonyító erőt tehát anélkül tulajdonítják az említett választottbírósági ítéletnek – ugyanúgy, mint az ítélt dolog jelleget, amelynek e bizonyító erő a velejáróját képezi, és amelyhez e bizonyító erő közvetlenül és elválaszthatatlanul kapcsolódik –, hogy közben valamely tagállami bíróság bármiféle felülvizsgálatot végezne e választottbírósági ítélet uniós közrenddel való összeegyeztethetőségét illetően.

115 Márpedig az uniós közrend tiszteletben tartásának ellenőrzésére vonatkozó követelmény szükséges ahhoz, hogy az érintett jogalany gyakorolhassa a hatékony jogorvoslathoz való jogát, és részesülhessen abban a hatékony bírói jogvédelemben, amelyet a Charta 47. cikkének és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének megfelelően adott esetben hivatalból is biztosítani kell számára, függetlenül attól, hogy ki kíván vele szemben olyan választottbírósági ítéletet érvényesíteni, mint amelyről az alapügyben szó van.

116 Végeredményben meg kell jegyezni, hogy a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt egyezmény (az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára, 330. kötet, 3. o.; kihirdette: az 1962. évi 25. törvényerejű rendelet), amely nem köti az Uniót, viszont amelynek az összes tagállam, egyébként pedig a Svájci Államszövetség is részese, szintén rendelkezik a választottbírósági határozatoknak a közrend tiszteletben tartásával kapcsolatos bírósági felülvizsgálatáról.

117 Mint azt ugyanis lényegében felidézte többek között a belga, a francia, a litván és a holland kormány, valamint a Bizottság, ezen egyezményből az következik, hogy jóllehet az egyezményben részes valamennyi államnak el kell ismernie az olyan megállapodás alapján hozott külföldi választottbírósági határozatok létezését és kötelező erejét, amelynek értelmében természetes vagy jogi személyek kötelezettséget vállaltak arra, hogy választottbíróság elé terjesszék a valamely meghatározott jogviszony tárgyában közöttük esetlegesen felmerülő összes jogvitát vagy azok egy részét, e kötelezettség együtt jár az ilyen állam azon kötelezettségével, hogy biztosítsa az érintett személyek számára annak lehetőségét, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok előtt elérhessék, hogy e bíróságok akár kérelemre, akár pedig hivatalból felülvizsgálják e választottbírósági ítéleteknek az adott állam közrendjével való összeegyeztethetőségét. Ami a tagállamokat illeti, ez utóbbi kötelezettség maga is együtt jár azzal a kötelezettséggel, amely szerint biztosítani kell e személyek számára, hogy elérhessék az említett választottbírósági ítéletek uniós közrenddel való összeegyeztethetőségének felülvizsgálatát (lásd ebben az értelemben: 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269, 37. pont).

118 Végül emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 47. cikke önmagában elegendő, és azt nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára (2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 78. pont; 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 56. pont; 2025. január 28-i ASG 2 ítélet, C-253/23, EU:C:2025:40, 89. pont).

119 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az is következik, hogy mivel az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése egyrészt világosan és pontosan van megfogalmazva, másrészt pedig semmilyen feltételhez nem kötött, az közvetlen hatállyal rendelkezik (2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România” és társai ítélet, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19, EU:C:2021:393, 250. pont; 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 58. pont; 2025. március 6-i D. K. [Bíró ügyeinek elvétele] ítélet, C-647/21 és C-648/21, EU:C:2025:143, 90. pont).

120 Ebből következik, hogy abban az esetben, ha az adott jogvitára alkalmazandó nemzeti rendelkezések esetlegesen akadályozzák az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének teljes érvényesülését, a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságnak – amennyiben nem tudja e nemzeti rendelkezéseket az uniós joggal összhangban értelmezni – azok alkalmazását saját hatáskörénél fogva mellőznie kell. Az a jogkör ugyanis, hogy már az uniós jog alkalmazásának időpontjában minden szükséges lépést megtehessen az e jog közvetlen hatályú normáinak teljes érvényesülését esetlegesen akadályozó nemzeti rendelkezés vagy gyakorlat alkalmazásának mellőzése érdekében, szerves részét képezi az uniós bíróság azon feladatának, amely az uniós jog normáit a hatáskörének keretein belül alkalmazni hivatott nemzeti bíróságot terheli (lásd ebben az értelemben: 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 59. és 62. pont, valamint a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

121 E kötelezettség tehát többek között abban az esetben áll fenn, ha az alkalmazandó nemzeti rendelkezések megakadályozzák a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságot abban, hogy járulékos jelleggel ténylegesen felülvizsgálja azt a kérdést, hogy az Unió területén gazdasági tevékenységként végzett sporttal kapcsolatos jogvita keretében a CAS által hozott választottbírósági ítélet összeegyeztethető-e az Unió közrendjének részét képező elvekkel és rendelkezésekkel.

122 Ennélfogva az említett kötelezettség fennáll különösen olyan nemzeti rendelkezések és szabályok esetén, amelyek az ilyen választottbírósági ítéletet egyrészt a felek közötti jogviszonyokban ítélt dolog jelleggel, másrészt pedig a felek és harmadik személyek közötti jogviszonyokban bizonyító erővel ruházzák fel, anélkül hogy e választottbírósági ítéletet előzetesen olyan felülvizsgálatnak vetették volna alá, amely lehetővé tette volna az érintett tagállam valamely bírósága számára annak hatékony vizsgálatát, hogy e választottbírósági ítélet összeegyeztethető-e az Unió közrendjének részét képező elvekkel és rendelkezésekkel. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy ilyen összefüggésben már önmagában az sérti az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében és a Charta 47. cikkében előírt hatékony bírói jogvédelem követelményét, hogy az említett választottbírósági ítéletnek ilyen ítélt dolog jelleget, következésképpen pedig ilyen bizonyító erőt tulajdonítanak.

123 Az ilyen helyzet ugyanis alapvetően különbözik a Bíróságnak a jelen ítélet 55. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatában említett azon helyzettől, amelyben azt, hogy ítélt dolog jelleggel ruháznak fel egy olyan bírósági határozatot vagy választottbírósági ítéletet, amely e rendelkezésekkel összhangban hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhette, azon az alapon kérdőjelezik meg, hogy akadályát képezi annak, hogy megállapítást nyerjen és szankcionálható legyen az uniós jog valamely más rendelkezésének vagy elvének megsértése, ezáltal pedig figyelmen kívül hagy egy olyan korlátot, amelyet az uniós jog tényleges érvényesülésének elve az ítélt dolog jelleggel mint a tagállamok eljárási autonómiája elvének kifejeződésével szemben támaszt.

124 A jelen ügyben ebből az következik, hogy azokat a nemzeti rendelkezéseket és szabályokat, amelyekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseit megfogalmazta, figyelmen kívül kell hagyni, kivéve ha e rendelkezéseket és szabályokat – adott esetben a nemzeti jog más rendelkezéseivel együttesen – lehetséges akként értelmezni, hogy azok nem alkalmazandók az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló választottbírósági ítélet esetén, aminek eldöntése egyedül a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

125 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének az EUMSZ 267. cikkel és a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy

– a CAS valamely választottbírósági ítéletét egy tagállam területén ítélt dologként ismerjék el az azon jogvitában részt vevő felek közötti jogviszonyokban, amelynek keretében e választottbírósági ítéletet meghozták, abban az esetben, ha e jogvita valamely sportnak az Unió területén gazdasági tevékenységként történő gyakorlásához kapcsolódik, az említett választottbírósági ítéletnek az uniós közrend részét képező elvekkel és rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségére vonatkozóan pedig előzetesen nem folytatott hatékony vizsgálatot e tagállam olyan bírósága, amely jogosult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz fordulni;

– ezen ítélt dolog következtében az ilyen választottbírósági ítéletnek ugyanezen tagállam területén, az említett jogvitában részt vevő felek és a harmadik személyek közötti jogviszonyokban bizonyító erőt tulajdonítsanak.

A költségekről

126 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését az EUMSZ 267. cikkel és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy

– **a Sport Választottbíróság (CAS) valamely választottbírósági ítéletét egy tagállam területén ítélt dologként ismerjék el az azon jogvitában részt vevő felek közötti jogviszonyokban, amelynek keretében e választottbírósági ítéletet meghozták, abban az esetben, ha e jogvita valamely sportnak az Európai Unió területén gazdasági tevékenységként történő gyakorlásához kapcsolódik, az említett választottbírósági ítéletnek az uniós közrend részét képező elvekkel és rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségére vonatkozóan pedig előzetesen nem folytatott hatékony vizsgálatot e tagállam olyan bírósága, amely jogosult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz fordulni;**

– **ezen ítélt dolog következtében az ilyen választottbírósági ítéletnek ugyanezen tagállam területén, az említett jogvitában részt vevő felek és a harmadik személyek közötti jogviszonyokban bizonyító erőt tulajdonítsanak.**

Aláírások